

Fremsat den 12. december 2012 af miljøministeren (Ida Auken)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og lov om vandløb

Spildevandsforsyningsselskabers opkrævning af bidrag til selskabernes medfinansiering af kommunale og private projekter vedrørende tag- og overfladevand

§ 1

I lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 633 af 7. juni 2010, som ændret ved § 47 i lov nr. 718 af 25. juni 2010, foretages følgende ændring:

1. I § 1 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. I bidraget efter stk. 4, 1. pkt., kan endvidere indregnes spildevandsforsyningsselskabets udgifter, som er nødvendige af hensyn til håndtering af tag- og overfladevand, i forbindelse med medfinansiering af kommunale og private projekter. Spildevandsforsyningsselskabets udgifter må ikke overstige udgifterne til sædvanlig afhjælpning af kapacitetsproblemer i spildevandsanlægget.

Stk. 6. Miljøministeren kan fastsætte regler om indregning efter stk. 5, herunder om hvilke udgifter, der kan betales af spildevandsforsyningsselskabet, om betingelser for indregning, om dokumentation for fastsatte krav vedrørende spildevandsforsyningsselskabets udgifter, om afgrænsning af projekter, om hvordan betalingen til projekter skal foregå og om spildevandsforsyningsselskabets samarbejde med projekter i forbindelse med gennemførelse af kommunale eller private projekter.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 7 og 8.

§ 2

I lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 927 af 24. september 2009, som senest ændret ved lov nr. 580 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 24 indsættes som *stk. 4*:

»Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at § 24, stk. 1, ikke finder anvendelse på projekter, der er omfattet af § 1, stk. 5-6, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og regler, der fastsættes i medfør heraf.«

2. I § 31 indsættes som *stk. 3*:

»Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at § 31, stk. 1, ikke finder anvendelse på projekter, der er omfattet af § 1, stk. 5-6, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og regler, der fastsættes i medfør heraf.«

3. I § 35 indsættes som *stk. 4*:

»Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at § 35, stk. 1, ikke finder anvendelse på projekter, der er omfattet af § 1, stk. 5-6, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og regler, der fastsættes i medfør heraf.«

§ 3

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
 - 1.1. Formål og baggrund
2. Betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.1.1. Lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v.
 - 2.1.2. Vandsektorloven og bekendtgørelse om tilknyttede aktiviteter
 - 2.1.3. Miljøbeskyttelsesloven og Aftale om kommunernes økonomi for 2013
 - 2.1.4. Lov om vandløb
 - 2.1.5. Øvrige regler af betydning for gennemførelse af projekter vedrørende håndtering af tag- og overfladevand
 - 2.2. Lovforslaget
 - 2.2.1. Generelt om de foreslåede betingelser for spildevandsforsyningsselskabers medfinansiering
 - 2.2.2. Særligt om projekter vedrørende tag- og overfladevand
 - 2.2.3. Særligt om krav til dokumentation af omkostningseffektivitet
 - 2.2.4. Særligt om udgiftsfordeling
 - 2.2.5. Særligt om spildevandsforsyningsselskabets betaling til projektejer
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte organisationer
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Med dette lovforslag foreslås en ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. (betalingsloven). Formålet med forslaget er at give mulighed for at gennemføre flere klimatilpasningsaktiviteter på spildevandsområdet og dermed forbedre mulighederne for forebyggelse mod skadevirkninger som følge af øget intensitet, varighed og hyppighed i ekstreme regnskyl. Forslaget udvider og præciserer således området for, hvilke typer projekter, der kan finansieres af de bidrag, spildevandsforsyningsselskaberne efter betalingsloven opkræver hos brugerne af spildevandsforsyningen.

1.1. Formål og baggrund

Forslaget sigter på at gennemføre mere omkostningseffektive løsninger til håndtering af tag- og overfladevand i forbindelse med klimatilpasning og opgradering af spildevandsanlæg, end hvad de gældende regler i betalingsloven giver mulighed for. Det kan ofte være økonomisk fordelagtigt at integrere løsninger til håndtering af tag- og overfladevand i projekter, som ligger uden for spildevandsforsyningsselskabernes ansvarsområde, frem for at håndtere tag- og overfladevandet i traditionelle spildevandstekniske løsninger som for eksempel udvidelse af kloaknettet ved hjælp af større rør eller bassiner.

Lovforslaget indeholder således forslag, der giver spildevandsforsyningsselskaberne mulighed for på visse betingelser at medfinansiere projekter, som gennemføres af kommuner eller private aktører, og som samtidig tjener til at gennemføre aktiviteter i forbindelse med håndtering af tag- og overfladevand, der aflaster spildevandsforsyningsselskabernes indsats inden for blandt andet klimatilpasning. Spildevandsforsyningsselskaberne vil i forbindelse med sådanne projekter alene kunne afholde de udgifter, der er nødvendige af hensyn til håndtering af tag- og overfladevand.

Baggrunden for lovforslaget er, at der med klimaændringerne fremover forventes øgede mængder regnvand. Danmarks Meteorologiske Institut foretager løbende beregninger af de forventede klimaændringer i Danmark. De seneste beregninger fra DMI viser, at Danmark kan forvente mere nedbør især om vinteren og stigende temperaturer. En af de største udfordringer er, at klimaændringerne fører til øget hyppighed, intensitet og varighed af ekstreme vejrbegebenheder. Danmark får således også ændrede nedbørsmønstre med somre præget af længere tørre perioder og kraftige skybrud. Vurderingen af de fremtidige klimaforandringer er baseret på scenarier, der anvendes af FN's klimapanel IPCC, nedskaleret til danske forhold.

Regnvand, der rammer befæstede eller delvist befæstede arealer (betegnet tag- og overfladevand), ledes til kloaknettet. Kloaknettet er imidlertid kun dimensioneret til et vist

serviceniveau, hvorfor der vil opstå oversvømmelser, når kloaknettets kapacitet overskrides. Som følge af forventningerne om øget intensitet, varighed og hyppighed i ekstreme regnskyl vil der således opstå hyppigere og større oversvømmelser end hidtil, hvis der ikke foretages tilpasning til det ændrede nedbørmønster.

Kloakker dimensioneres svarende til et vist serviceniveau, der typisk er fastsat svarende til et 10 års-regnskyl for fælleskloakerede systemer (enstrengede systemer) og til et femårs-regnskyl for separatkloakerede systemer (tostrengede).

Traditionel udbygning af kloaknettet er en meget omkostningstung anlægsopgave. Der kan således være samfundsøkonomiske fordele i, at spildevandsforsyningselskaberne kan anvende alternative løsninger frem for traditionelle spildevandstekniske løsninger i kloaknettet. Ligeledes vil tag- og overfladevand med fordel kunne benyttes til gavn for miljøet, ligesom det kan anvendes rekreativt i haver, parker og i byrummet. I lyset af de forventede klimaændringer er behovet for alternativ spildevandshåndtering stigende. Muligheden for at gennemføre sådanne alternative løsninger vurderes særligt at være relevant i forbindelse med veje, vandløb og rekreative arealer.

I forbindelse med Aftale om kommunernes økonomi for 2013 mellem regeringen og KL er det derfor aftalt, at der i 2012 skal fremsættes ny lovgivning, der skal sikre, at forsyningselskaberne på spildevandsområdet skal kunne understøtte kommunale investeringer, som har til formål at styrke afledning og håndtering af regnvand med henblik på at håndtere de hyppigere og mere ekstreme regnhændelser.

Det foreslås på den baggrund, at spildevandsforsyningselskaberne under nærmere fastsatte betingelser får mulighed for at medfinansiere omkostningseffektive projekter, som gennemføres af kommuner eller private aktører, og som samtidig tjener til at aflaste spildevandsforsyningselskabernes indsats i projekter til håndtering af tag- og overfladevand. Private projekter kan for eksempel omfatte projekter vedrørende private fællesveje eller private vandløb. Spildevandsforsyningselskaberne vil i forbindelse med sådanne projekter alene kunne afholde de udgifter, som er nødvendige af hensyn til håndtering af tag- og overfladevand.

Det foreslås samtidig, at miljøministeren kan fastsætte regler om medfinansieringen. Det er hensigten med bemyndigelsen, at ministeren blandt andet fastsætter regler om, hvilke typer projekter der omfattes af reglerne. I første omgang er det hensigten, at det vil dreje sig om projekter i veje, vandløb og rekreative områder. Ligeledes foreslås det, at ministeren fastsætter regler om, hvilke udgifter spildevandsforsyningselskaber kan betale for, ligesom det foreslås, at der fastsættes nærmere regler om blandt andet afgrænsningen af projekter og om dokumentation for, at kravet om omkostningseffektivitet overholdes.

2. Betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber

2.1. Gældende ret

2.1.1. Lov om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v.

De gældende regler om brugernes betaling til spildevandsforsyningselskaber fremgår af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v. (betalingsloven).

Efter betalingsloven dækkes spildevandsforsyningselskabets udgifter til udførelse, drift og vedligeholdelse af selskabets spildevandsanlæg og anlæg, der er etableret efter lovens § 7 a, af bidrag fra de berørte ejere af fast ejendom. Betalingsreglerne i betalingsloven indebærer, at der ikke kan anvendes midler til aktiviteter, som ligger uden for spildevandsforsyningselskabets ansvarsområde.

Spildevandsforsyningselskaberne kan udelukkende finansiere opgaver, som vedrører egne spildevandsanlæg og anlæg, der etableres efter § 7 a i betalingsloven. Dette gælder således også klimatilpassningsopgaver. Udgifter til opgradering af spildevandsanlæggene med henblik på at kunne håndtere større mængder tag- og overfladevand finansieres således via de bidrag, der opkræves hos brugerne.

Spildevandsforsyningselskaber forstås som spildevandsforsyningselskaber, der er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (vandsektorloven).

I bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 (spildevandsbekendtgørelsen) defineres et spildevandsanlæg som ”anlæg, der afleder eller behandler spildevand”. Spildevandsanlæg kan eksempelvis bestå af kloakrør eller være indrettet som en åben kanal, der ligner et vandløb. Spildevand defineres i spildevandsbekendtgørelsen som ”alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer”. Tag- og overfladevand defineres i bekendtgørelsen som ”regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer, herunder jernbaner”. Udgifter til udførelse, drift og vedligeholdelse af anlæg, der afleder eller behandler tag- og overfladevand, dækkes således af bidrag fra de berørte brugere af spildevandsforsyningen.

Betalingsprincippet indebærer, at hvis et spildevandsforsyningselskab deltager i gennemførelsen af et projekt, der har delt formål og delt ejerskab (det vil sige, at spildevandsforsyningselskabet ejer en forholdsmæssig del af anlægget), som for eksempel etablering af en skateboardbane, der også fungerer som regnvandsbassin, skal omkostningerne fordeles forholdsmæssigt mellem de pågældende formål. For så vidt angår spildevandsforsyningselskabets andel af udgifterne, kan disse finansieres via de bidrag, der opkræves hos brugerne.

Det er ikke i lovgivningen defineret nærmere, hvad der forstås ved en forholdsmæssig fordeling, men efter gældende praksis indebærer princippet, at hver part betaler en andel af de fælles omkostninger, mens omkostninger, som udelukkende afholdes af hensyn til det ene formål, alene finansie-

res af den part, som formålet tjener. Etableres der således en kombineret skateboardbane/regnvandsbassin, betaler såvel kommunen som spildevandsforsyningsselskabet en andel af omkostningerne til projektering, indretning af arbejdsplads, anlægsomkostninger i forbindelse med jord-, asfalt- og betonarbejder samt bygherretilsyn. Etablering af ramper eller en særlig belægningstype af hensyn til skaterformålet afholdes af kommunen, mens et ristebygværk af hensyn til funktionen som regnvandsbassin afholdes af spildevandsforsyningsselskabet.

I nogle tilfælde er et spildevandsanlæg placeret på tredjemands grund. Dette er for eksempel tilfældet, når en spildevandsledning er nedgravet i en vej. I disse tilfælde kan spildevandsforsyningsselskabets udgifter vedrørende såvel selve spildevandsanlægget som udgifter vedrørende retablering af for eksempel vejen finansieres via de bidrag, der opkræves hos brugerne. At udgifter til retablering kan bidragsfinansieres følger af det såkaldte gæsteprincip, som for offentlige veje er lovfæstet ved lov om offentlige veje (vejløven) § 106. Princippet vedrører den situation, at kloakker og andre anlæg er placeret gratis på tredjemands ejendom, hvorfor ”gæsten” skal betale for alle udgifter i forbindelse med arbejder på kloakken eller anlægget.

Der har i praksis vist sig i visse tilfælde at være usikkerhed i forhold til, under hvilke betingelser de gældende regler i betalingsloven giver mulighed for, at spildevandsforsyningsselskaberne kan opkræve bidrag til dækning af udgifter, der vedrører håndtering af tag- og overfladevand. Der har således i praksis været tvivl om, hvorvidt for eksempel omprofilering af veje til skybrudsveje vedrører spildevandsanlæggets drift, eller hvorvidt veje delvist kan defineres som spildevandsanlæg, således at udgifter hertil kan indregnes i spildevandsbidragene.

Udgifter til regulering af vandløb eller gennemførelse af andre vandløbsprojekter kan ikke dækkes af de bidrag, der opkræves hos spildevandsforsyningsselskabets brugere. For så vidt angår afgrænsningen mellem spildevandsanlæg og vandløb er det udledningspunktet, der markerer overgangen fra spildevandsanlæg til vandløb. Der er dog efter vandløbsloven mulighed for i visse tilfælde at pålægge spildevandsforsyningsselskabet – og dermed selskabets brugere – at yde tilskud til vandløbsprojekter. Der henvises til afsnit 2.1.4.

Spildevandsforsyningsselskaber kan således ikke efter de gældende regler betale for projekter i anlæg eller andet, hvor selskabet ikke er eller kan være ejer. Og da spildevandsforsyningsselskaber udelukkende kan eje spildevandsanlæg, vil det sige, at spildevandsforsyningsselskaber ikke kan betale for projekter i anlæg, som ikke kan være spildevandsanlæg.

2.1.2. Vandsektorloven og bekendtgørelse om tilknyttede aktiviteter

Ifølge lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (vandsektorloven) kan kommuner kun deltage i spildevandsforsyningsaktiviteter, hvis aktiviteterne udøves i et eller flere selskaber, som drives i aktie- eller anpartsselskabsform.

Spildevandsforsyningsselskaberne er i medfør af vandsektorloven og den tilhørende bekendtgørelse om prisloftregulering m.v. af vandsektoren (prisloftbekendtgørelsen) underlagt en prisloftsregulering, der administreres af Forsyningssekretariatet. Prisloftsreguleringen indebærer, at Forsyningssekretariatet hvert år udmelder et prisloft til hvert enkelt selskab, som gælder for det efterfølgende år. Prisloftet udmeldes som en samlet maksimal indtægt og regulerer således ikke sammensætningen af de forskellige takster, eller hvordan bidragsbetalingen fordeles mellem brugerne.

Det er i prisloftet muligt hvert år at få tillæg for en række forhold (det vil sige at hæve prisloftet), herunder for omkostninger til planlagte investeringer i form af afskrivninger, og for driftsomkostninger til gennemførelse af miljø- og servicemål

Målet med at gennemføre en indsats i klimatilpasning af spildevandsanlæg til håndtering af tag- og overfladevand er miljømål eller servicemål i relation til prisloftsreguleringen, og spildevandsforsyningsselskaberne har derfor mulighed for at få et tillæg til prisloftet svarende til de driftsomkostninger, der er forbundet med den aktivitet, som gennemføres for at opfylde målet. Det er dog en forudsætning, at betingelserne om dokumentation m.v. er opfyldt. Disse betingelser er fastsat i bekendtgørelse om driftsomkostninger til gennemførelse af miljømål og servicemål.

Efter bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i anden virksomhed (bekendtgørelse om tilknyttede aktiviteter) kan et vandselskab udøve en tilknyttet aktivitet, hvis aktiviteten er optaget på bekendtgørelsens såkaldte positivliste, og hvis aktivitetens omsætning ikke overstiger det fastsatte omsætningsloft, der afhænger af vandselskabets omsætning. Der gælder endvidere en række betingelser, herunder at den tilknyttede aktivitet skal have nær tilknytning til hovedvirksomheden, og være væsentligt mindre end denne. Det bemærkes endvidere, at et vandselskabs udøvelse af tilknyttede aktiviteter skal ske på kommercielle vilkår.

Spildevandsforsyningsselskaber vil således alene kunne varetage driftsopgaver i forbindelse med kommunale eller private projekter i det omfang, det sker inden for rammerne af reglerne om tilknyttede aktiviteter, herunder blandt andet udnytte sin særlige vide til for eksempel at vejlede eller afholde kurser, ligesom selskabet kan udnytte en uundgåelig driftsmæssig overskudskapacitet. Det vil for eksempel være tilfældet, hvis driftsopgaven ikke udøves løbende, men alene knytter sig til ekstreme vejrhendelser.

2.1.3. Miljøbeskyttelsesloven og Aftale om kommunernes økonomi for 2013

Kommunalbestyrelsen skal efter miljøbeskyttelseslovens § 32 udarbejde og vedtage en spildevandsplan, der blandt andet skal indeholde oplysninger om eksisterende og planlagte spildevandsanlæg i kommunen og om økonomi for spildevandsprojekterne. Efter § 32, stk. 3, skal spildevandsplanen være i overensstemmelse med kommuneplanen. Den del af spildevandsplanlægningen, der vedrører spildevandsanlæggene, kan finansieres af bidrag fra de tilknyttede brugere.

Endvidere skal kommunalbestyrelsen i kommuneplan 2013 eller tillæg hertil indarbejde en kortlægning af risikoen for oversvømmelse og en beskrivelse af indsatsen over for klimatilpasning. Dette fremgår af Aftale om kommunernes økonomi for 2013 mellem regeringen og KL.

2.1.4. Lov om vandløb

Der kan efter vandløbsloven gennemføres projekter i vandløb, der for eksempel har til hensigt at tilbageholde eller forsinke regnvand i forbindelse med store regnvandshændelser. Sådanne projekter skal efter loven behandles som reguleringsprojekter, hvilket blandt andet indebærer krav om offentlig høring af projektet i minimum 4 uger. Kommunens beslutning om gennemførelse af projektet kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Vandløb skal vedligeholdes, så det enkelte vandløbs skikelse eller vandføringsevne ikke ændres. Vedligeholdelse af vandløb består i at skære grøde, at opgrave slam og andet aflejret materiale og evt. at afrette skrånning og kanter. For offentlige vandløb er det vandløbsmyndigheden (det vil sige kommunen), der har pligt til at vedligeholde, og for private vandløb er det den enkelte bredejer, der har vedligeholdelsespligten.

Et spildevandsforsyningsselskab kan under visse omstændigheder blive pålagt at yde bidrag til et vandløbs vedligeholdelse og regulering. Det gælder, hvis vandløbet tilføres spildevand, der i nævneværdig grad forøger arbejdet med vandløbets vedligeholdelse. Det antages, at der skal være tale om en stofmæssig belastning (det vil sige en forureningsmæssig belastning af vandløbet), som i nævneværdig grad forøger oprensingsarbejdet. En belastning alene med større vandmængder er ikke tilstrækkelig. Det er kommunen, der beslutter, om der skal pålægges bidrag efter denne bestemmelse.

2.1.5. Øvrige regler af betydning for gennemførelse af projekter vedrørende håndtering af tag- og overfladevand

Efter vejloven må spildevand ikke ledes ud på offentlige veje eller til disses grøfter eller ledninger. Anden tilladning af vand må kun finde sted med vejbestyrelsens tilladelse. Et forslag til ny vejlov har været sendt i høring og af høringsudgaven fremgår det, at det foreslås, at spildevand kun må ledes ud på veje med vejbestyrelsens tilladelse.

I lov om private fællesveje er det blandt andet fastsat, at ejerne af de ejendomme, der grænser til en privat fællesvej, skal holde vejen i god og forsvarlig stand i forhold til færdselsens art og omfang, herunder holde vejen forsynet med forsvarligt afløb. Endvidere er det fastsat, at kommunalbestyrelsen fordele udgifterne til et samlet arbejde mellem ejerne af tilgrænsende ejendomme med ret til brug af vejen efter nærmere fastsatte regler i loven. Hvis der er andre regler om fordeling af udgifterne i særlige aftaler, skal kommunalbestyrelsen dog fordele udgifterne efter disse.

2.2. Lovforslaget

Lovforslaget indebærer, at der i betalingsloven fastsættes en bestemmelse, der inden for nærmere fastlagte betingelser udvider og præciserer området for, hvad der kan finansieres af de bidrag, som spildevandsforsyningsselskaberne efter betalingsloven opkræver hos brugerne af spildevandsforsyning.

Den foreslåede bestemmelse skal give spildevandsforsyningsselskaberne mulighed for at medfinansiere projekter i anlæg, herunder vandløb, som ikke ejes af spildevandsforsyningsselskaber, og som blandt andet tjener til at aflaste spildevandsforsyningsselskabets håndtering af tag- og overfladevand i spildevandsanlæggene. Spildevandsforsyningsselskaberne vil i forbindelse med sådanne projekter alene kunne afholde de udgifter, som er nødvendige af hensyn til håndtering af tag- og overfladevand.

2.2.1. Generelt om spildevandsforsyningsselskabers medfinansiering

For så vidt angår betingelserne for medfinansieringen foreslås det, at der i betalingsloven fastlægges nogle krav vedrørende spildevandsselskabernes medfinansiering, og at de øvrige krav vedrørende medfinansieringen fastlægges af miljøministeren i henhold til de foreslåede bemyndigelser.

Det foreslås, at der direkte i betalingsloven fastsættes krav om omkostningseffektivitet. Herudover foreslås det, at miljøministeren bemyndiges til at fastsætte bestemmelser om blandt andet, hvilke udgifter spildevandsforsyningsselskaber kan betale. Ved fastlæggelsen af betingelser for indregning af omkostninger vil der blive lagt vægt på, at spildevandsforsyningsselskaber alene kan medfinansiere udgifter til projektkomponenter, som er nødvendige af hensyn til håndteringen af tag- og overfladevand.

For så vidt angår forslaget om omkostningseffektivitet, vil spildevandsforsyningsselskaberne alene kunne deltage i projekter, hvor udgifterne til håndtering af tag- og overfladevand samlet set ud fra en skønsmæssig vurdering er mindre end de udgifter, som ville være forbundet med at opnå det samme serviceniveau ved hjælp af sædvanlige traditionelle spildevandstekniske løsninger. Lovforslaget indeholder i forlængelse heraf en bemyndigelse til, at miljøministeren kan fastsætte krav til dokumentation af, at kravet om omkostningseffektivitet er opfyldt, jf. nedenfor under pkt. 2.2.3.

For så vidt angår den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler om, hvilke udgifter et spildevandsforsyningsselskab kan betale for, er det intentionen, at der ved udmøntningen sondres mellem projekter vedrørende på den ene side vandløb i byzone samt veje og på den anden side vandløb i landzone samt rekreative områder, jf. nedenfor under pkt. 2.2.4.

Med den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte krav om aftale mellem spildevandsforsyningsselskabet og projektejer samt om indholdet af aftalen er det hensigten, at ministeren vil fastsætte regler om, at en aftale skal regulere forholdet mellem spildevandsforsyningsselskab og projektejer. Det er

intentionen, at aftalen således skal indeholde vilkår for projektet, herunder om projektejers udførelse, drift og vedligeholdelse, spildevandsforsyningsselskabets betaling til projekter, ophævelse af projektet, dokumentation for omkostningseffektivitet og budgetter for projektet.

Med forslaget får miljøministeren endvidere bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om de projekter, spildevandsforsyningsselskabet kan bidrage til, og om selskabets udgifter hertil, herunder om afgrænsning af de af lovforslaget omhandlede projekter (jf. nedenfor under pkt. 2.2.2.). Det er hensigten, at ministeren i første omgang fastsætter regler om, projekter i veje, vandløb og rekreative områder omfattes af reglerne.

Det skal bemærkes, at lovforslaget ikke indebærer ændringer i forhold til de i pkt. 2.1.1. omtalte principper om en forholdsmæssig fordeling. Disse principper vil således fortsat gælde, når der gennemføres tiltag med delt formål og ejerskab. De foreslåede regler vil supplere de gældende principper og regulere den situation, at der på et eksisterende anlæg med anden/andre ejer(e) end et spildevandsforsyningsselskab og andet formål end håndtering af tag- og overfladevand gennemføres tiltag med henblik på at opfylde et supplerende – og andet – formål end det primære formål.

2.2.2. Særligt om projekter vedrørende tag- og overfladevand

De aktiviteter, der vil kunne finansieres over spildevandsbidragene som følge af den foreslåede ændring, er karakteriseret ved at vedrøre anlæg, som ikke er ejet af spildevandsforsyningsselskaber, men af en kommune eller en privat ejer.

Private projekter kan for eksempel omfatte private fællesveje og private vandløb. Det vurderes endvidere, at etablering af skybrudsveje alene vil være relevant i byområder. Den udvidede finansieringsmodel vil således ikke gælde for statsveje.

I første omgang er det intentionen, at miljøministeren fastsætter regler om veje, vandløb og rekreative områder omfattes af den foreslåede bestemmelse. Dette på baggrund af, at det vurderes, at alternative løsninger særligt at være relevante i forbindelse med netop veje, vandløb og rekreative arealer. Det kan dog ikke på forhånd afvises, at bestemmelsen på længere sigt vil kunne omfatte andre områder, der er egnede til håndtering af tag- og overfladevand, end veje, vandløb og rekreative områder, hvis dette muliggør alternative løsninger, som indfrier formålet om at skabe omkostningseffektive klimatilpasningsløsninger. Den teknologiske udvikling kan således over tid skabe yderligere muligheder for alternative løsninger. Miljøministeren kan derfor senere fastsætte regler om andre områder. Bemyndigelsen til at inddrage andre områder under de fastsatte regler er snæver og vil for eksempel ikke kunne omfatte lokal afledning af regnvand på privat grund. Ved vurderingen af, om et område kan inddrages under reglerne, vil der blive lagt vægt på, om klimatilpasningsløsningen inden for området er blevet relevant på baggrund af den teknologiske udvikling, og om området har stort potentiale for aflastning af spildevandsforsyningsselskabets

indsats til håndtering af tag- og overfladevand i spildevandsanlæg.

Det er endvidere hensigten, at miljøministeren anvender den foreslåede bemyndigelse vedrørende afgrænsning af projekter samt den gældende bemyndigelse i miljøbeskyttelsesloven vedrørende spildevandsplaner til at fastsætte regler om sammenhængen til såvel de af kommunerne vedtagne spildevandsplaner som de klimatilpasningsindsatser, der fastlægges i kommuneplan 2013 eller et tillæg hertil på baggrund af kommunal risikokortlægning. Der henvises i øvrigt til Aftale om kommunernes økonomi for 2013. Ligeledes vil den gældende bemyndigelse blive brugt til at fastsætte krav til, at de nye regler skal nævnes i spildevandsplanen.

Det forventes, at der med virkning for prislofter for 2015 vil blive fastsat regler om, at projekterne, som spildevandsforsyningsselskaberne medfinansierer, skal ligge inden for områder, som er udpeget i den kommunale risikokortlægning. Anlæg uden for områder, hvor der foretages risikokortlægning, vil dog kunne tjene til at løse oversvømmelsesproblemer inden for et kortlagt område.

Det skal hertil bemærkes, at kommuner ikke vil kunne få mulighed for i spildevandsplanen eller andre kommunale planer at pålægge spildevandsforsyningsselskaber at medfinansiere kommunale eller private projekter omfattet af de foreslåede regler. Dette skyldes, at den foreslåede bestemmelse samt de udmøntende regler påtænkes at blive udformet således, at det er frivilligt for spildevandsforsyningsselskaber, om de ønsker at deltage i projekter omfattet af de foreslåede regler.

Det er forventningen, at de foreslåede regler vil blive udformet således, at spildevandsforsyningsselskaberne ikke vil blive afskåret fra at kunne initiere en proces med henblik på at iværksætte projekter efter de nye regler. Der vil blive lagt op til et samarbejde mellem kommunen og spildevandsforsyningsselskabet, således at indarbejdelsen i spildevandsplanen af de nye typer projekter sker i et samarbejde mellem kommunen og spildevandsforsyningsselskabet. Spildevandsforsyningsselskabets udgifter til fremskaffelse af oplysninger vedrørende projekter efter de nye regler til brug for spildevandsplanlægningen vil, i lighed med hvad der gælder for oplysninger vedrørende spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg, kunne finansieres af bidrag fra de tilknyttede brugere.

Med en planlagt anvendelse af veje som skybrudsveje vil serviceniveauet i forhold til håndtering af spildevand, herunder tag- og overfladevand, typisk blive udvidet fra 10-års henholdsvis fem-års serviceniveau til et højere serviceniveau. Der henvises til afsnit 2.1.2.

Håndtering af spildevand på vejoverfladen vil således op til det fastsatte serviceniveau for skybrudsvejen være kommunens ansvar som led i driften af skybrudsvejen, mens håndtering af spildevand i spildevandsanlæggene – typisk underjordiske - vil være spildevandsforsyningsselskabets ansvar. Kommunen vil kunne rekvirere bistand fra spildevandsforsyningsselskabet i forbindelse med oversvømmelser fra kraftige og dermed relativt sjældne hændelser, forudsat

at reglerne om spildevandsforsyningsselskabets deltagelse i tilknyttede aktiviteter er overholdt.

Selvom det ikke er spildevandsforsyningsselskabet, der forestår gennemførelsen af de projekter, som er omfattet af lovforslaget, vil det være muligt at udnytte spildevandsforsyningsselskabernes særlige viden i relation til gennemførelsen af sådanne projekter. Dette vil i givet fald skulle ske i overensstemmelse med reglerne om tilknyttede aktiviteter. (Der henvises til pkt. 2.1.2.)

Ligeledes vil den driftsmæssige varetagelse af projektet efter udførelsen skulle ske i overensstemmelse med reglerne om tilknyttede aktiviteter. Hvis der er tale om lejlighedsvis bistand til driftsmæssige opgaver i forbindelse med en kommunal opgave, såsom styring af en sluse på et vandløb eller styring af tag- og overfladevand på overfladen i forbindelse med kraftige regnskyl, kan positivlistens bestemmelse om, at der kan ske udnyttelse af uundgåelig fysisk, driftsmæssig og administrativ overkapacitet, der er nødvendig af hensyn til spildevandsforsyningsselskabets sikring af forsyningsikkerheden og af hensyn til lovkrav, i konkrete tilfælde vurderes at kunne anvendes. Da der i sådanne tilfælde vurderes at være tale om relativt sjældne hændelser, vil det enkelte spildevandsforsyningsselskab kunne vurdere, at bistanden ikke medfører behov for udvidelse af selskabets stab, men blot om en omprioritering af den eksisterende kapacitet.

Endvidere skal det bemærkes, at den foreslåede ændring af spildevandsforsyningsselskabernes muligheder for afholdelse af udgifter, som kan finansieres over spildevandstaksterne, ikke ændrer på, at spildevandshåndtering også fremadrettet er omfattet af hvile i sig selv-princippet i kombination med prisloftsreguleringen. Alle krav i forbindelse med hvile i sig selv-princippet vil fortsat gælde for så vidt angår den foreslåede type projekter, herunder at spildevandsforsyningsselskaberne i deres takster udelukkende kan indregne nødvendige udgifter til for eksempel indkøb, forsyningssydelsen, andre driftsomkostninger, administration, afskrivninger m.v.

Endelig bemærkes, at forslaget heller ikke ændrer på, at vedligeholdelse af offentlige vandløb og etablering af rekreative områder samt trafikal infrastruktur som udgangspunkt er kommunale opgaver og derfor skal være kommunalt finansieret.

2.2.3. Særligt om krav til dokumentation af omkostningseffektivitet

Det foreslås, at det af betalingsloven direkte fremgår, at spildevandsforsyningsselskaberne alene kan deltage i de omhandlede projekter, såfremt spildevandsforsyningsselskabets udgifter forbundet med projektet samlet set er mindre end de udgifter, som ellers må forventes at skulle afholdes til sædvanlig klimatilpasning af deres spildevandsanlæg med samme serviceniveau..

Med sædvanlig afhjælpning af kapacitetsproblemer i spildevandsanlæg menes, at udgifterne forbundet med projektet skal sammenholdes med udgifter, som spildevandsforsyningsselskabet ville have haft, hvis det havde afholdt udgif-

ter til afhjælpning af kapacitetsproblemer i spildevandsanlægget inden for de hidtil gældende regler. Det vil sige, at spildevandsforsyningsselskabet skal beskrive og give skønsmæssige overslag på udgifter til et traditionelt anlæg, som ville leve op til samme serviceniveau, som det valgte projekt gør.

Lovforslaget indeholder derfor også en bemyndigelse til, at miljøministeren fastsætter krav til selskabets dokumentation af, at kravet om omkostningseffektivitet ud fra et totaløkonomisk perspektiv er søgt opfyldt.

Det bemærkes, at det er hensigten, at miljøministeren anvender den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler om blandt andet, at spildevandsforsyningsselskabet i forbindelse med ansøgningen til Forsyningssekretariatet skal kunne sandsynliggøre, at det valgte projekt samlet set er mindst ligeså effektivt som et traditionelt, herunder i forhold til såvel omkostningseffektivitet som spildevandshåndtering, herunder især overholdelse af fastsat serviceniveau, end den traditionelle løsning ville være. Det er intentionen, at dette forhold skal være reguleret i aftalen mellem spildevandsforsyningsselskabet og projektejer, således at aftalen indgår i ansøgningen til Forsyningssekretariatet.

Det valgte projekt skal således være billigere set over den samlede levetid for et traditionelt anlæg, det vil sige korrigeret for forskelle i afskrivningsperioder og omkostninger til vedligeholdelse og reinvesteringer. Det valgte projekt kan dog i nogle tilfælde være en del af en større plan, som samlet set er den mest omkostningseffektive, selvom enkelte projekter i den samlede plan isoleret set ikke ville vise omkostningseffektivitet. I disse tilfælde lægges den overordnede omkostningseffektive plan til grund ved ansøgning til Forsyningssekretariatet for de enkelte projekter, således at den skal vise omkostningseffektivitet samlet set i forhold til en overordnet traditionel løsning.

Ligeledes er det intentionen, at det vil blive fastsat, at spildevandsforsyningsselskabet i forbindelse med ansøgning skal kunne dokumentere, at de udgifter, som indregnes i bidragene og dermed prisloftet, er nødvendige af hensyn til håndteringen af tag- og overfladevand. Herunder skal budget for det valgte projekt fastlægges og beskrives, og omkostningerne over den samlede levetid opgøres. Budgettet brydes ned i enkeltdele med henblik på, at Forsyningssekretariatet i forbindelse med ansøgninger om tillæg til prisloftet kan adskille omkostninger til forsyningsmæssige dele af projektet fra eventuelle kommunale interesser, som projektet varetager.

Desuden vil der blive fastsat krav om, at spildevandsforsyningsselskabet ved ansøgningen til Forsyningssekretariatet skal kunne dokumentere, at der er truffet en kommunal beslutning om, at projekter til håndtering af tag- og overfladevand er hensigtsmæssige og omkostningseffektive og derfor ønskede af kommunen. For kommunalt ejede projekter vil denne beslutning fremgå allerede af aftalen mellem spildevandsforsyningsselskab og projektejer. Beslutning vil på længere sigt skulle fremgå af spildevandsplanen. Med henblik på at få igangsat en række projekter hurtigst muligt, vil

der blive fastsat særlige regler om, at beslutningen på kort sigt kan foreligge som anden kommunal beslutning.

2.2.4. Særligt om udgiftsfordeling

For så vidt angår den foreslåede fastsættelse af betingelser for udgiftsfordeling er det hensigten, at der ved udmøntningen sondres mellem på den ene side projekter vedrørende vandløb i byzone samt veje og på den anden side projekter i vandløb i landzone samt rekreative områder. Sondringen mellem by- og landzone gælder således alene for vandløb.

For projekter om vandløb i landzone samt rekreative områder vil bemyndigelsen blive anvendt på den måde, at ministeren fastlægger en udgiftsfordeling, der medfører, at spildevandsforsyningsselskabet dækker samtlige meromkostninger, der følger af særlige hensyn til håndtering af tag- og overfladevand. Meromkostningerne til håndtering af tag- og overfladevand kan herefter opgøres som de forøgede omkostninger, som projektet bliver tilført som følge af håndteringen af tag- og overfladevand.

For projekter vedrørende vandløb i byzone samt veje vil ministeren fastlægge en udgiftsfordeling, hvor udgangspunktet er, at spildevandsforsyningsselskabets andel af investeringsudgifterne fra 1. januar 2015 udgør højst 75 % af de samlede investeringsudgifter, der er nødvendige for håndtering af tag- og overfladevand. Spildevandsforsyningsselskabernes andel af udgifterne fra 1. januar 2015 fastsættes blandt andet på baggrund af erfaringerne med klimatilpasningsprojekter i 2013 og 2014. For at få igangsat en række projekter allerede i 2013 og 2014 er det planen at lade spildevandsforsyningsselskabets andel af investeringsudgifterne udgøre op til 100 % af de samlede investeringsudgifter, der er nødvendige for håndtering af tag- og overfladevand, for projekter, der er igangsat i ordningens første to år. Herudover er det hensigten, at spildevandsforsyningsselskaberne vil kunne finansiere samtlige driftsudgifter forbundet med håndtering af tag- og overfladevand i de kommunalt ejede anlæg.

I forlængelse heraf forventes det, at Forsyningssekretariatet vil afholde en ekstraordinær ansøgningsrunde primo 2013 med henblik på indregning i prislofterne for 2013 af projekter omfattet af udmøntningen af de foreslåede regler.

Endvidere er det hensigten, at bemyndigelsen til at afgrænse projekter kan benyttes til, at miljøministeren kan fastsætte regler til begrænsning af spildevandsforsyningsselskabernes indregning af udgifter til projekter, herunder at ministeren kan fastsætte loft for andelen af projekter i veje i den enkelte kommune.

De nødvendige udgifter til håndtering af tag- og overfladevand er de omkostninger, som vedrører de projektdele, som er uundgåelige for håndteringen af tag- og overfladevand. Dette kan for eksempel være projektering, fjernelse af asfalt, udgravning eller lignende. Foretages der således en ændring af vejprofilen med henblik på at kunne håndtere tag- og overfladevand på vejoverfladen, samtidig med at der gennemføres byforskønnelsestiltag, for eksempel beplantning med træer og opstilling af bænke, skal omkostningerne

til vejændringerne inklusiv retablering af belægningen således finansieres af spildevandsforsyningsselskabet, mens byforskønnelsesomkostningerne finansieres af kommunen.

Et andet eksempel er, at der som et alternativ til at etablere et regnvandsbassin i bymæssig bebyggelse med henblik på at begrænse tillæddningen af tag- og overfladevand fra byen til et offentligt vandløb etableres bassinvolumen på vandløbet med henblik på at tilbageholde vandløbsvandet opstrøms byen. Hvis der samtidig udlægges grus i vandløbet med henblik på at opfylde vandplanen, skal omkostningerne til køb og udlægning af grus og eventuelle andre omkostninger forbundet med grusudlægningen finansieres af kommunen, mens etablering og drift af bassinvolumenet finansieres af spildevandsforsyningsselskabet.

Efter de almindelige regler i vandløbsloven (jf. pkt. 2.1.4.) skal udgifter i forbindelse med reguleringsprojekter i vandløb fordeles mellem de grundejere, der skønnes at have nytte af projektet. Vandløbsmyndigheden (det vil sige kommunen) har efter loven pligt til at stå for den løbende vedligeholdelse af offentlige vandløb. For private vandløb påhviler pligten den enkelte bredejer.

Det foreslås at miljøministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om, at disse regler ikke vil finde anvendelse for så vidt angår projekter vedrørende projekter i vandløb efter de foreslåede regler.

2.2.5. Særligt om spildevandsforsyningsselskabets betaling til projekter

Miljøministeren vil endvidere fastsætte regler om, hvordan spildevandsforsyningsselskabernes betaling til projekter skal foregå.

Det er intentionen, at miljøministeren vil fastsætte regler om, at spildevandsforsyningsselskabets andel af de samlede investerings- og driftsudgifter til en alternativ klimatilpasningsløsning ydes som et tilskud til et kommunalt eller privat projekt i form af et årligt bidrag til projekter. Dette bidrag vil være en driftsudgift for spildevandsforsyningsselskabet, og da de projekter, som spildevandsforsyningsselskabet får mulighed for at give tilskud til, vil være projekter til opfyldelse af miljømål eller servicemål, jf. pkt. 2.1.3., vil spildevandsforsyningsselskabets have mulighed for at få tillæg til prisloftet svarende til disse driftsudgifter efter reglerne om miljø- og servicemål i prisloftsbekendtgørelsen og i bekendtgørelsen om driftsomkostninger til gennemførelse af miljømål og servicemål.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

For kommunerne medfører lovforslagets udmøntning at kunne medføre en mindre administrativ opgave for kommunerne i forhold til de ved udmøntningen fastsatte dokumentationskrav. Disse består i at registrere kommunens udgifter og indtægter fra spildevandsforsyningsselskaberne på separate konti, der oprettes til dette formål.

I forhold til staten, regionerne og kommunerne kan lovforslaget desuden medføre, at offentlige ejendommers udgifter

til betaling af vandafledningsbidrag isoleret set vil falde i forhold til, hvis samme serviceniveau i forbindelse med oversvømmelser skulle opnås med investeringer i traditionelle spildevandsanlæg. Dette skyldes, at de foreslåede regler indebærer, at spildevandsforsyningsselskaberne alene kan deltage i projekter, der reducerer de udgifter, som spildevandsforsyningsselskabet måtte forventes at skulle afholde som led i sædvanlig håndtering af de forventede øgede regnmængder. Reduktionen i vandafledningsbidraget skal dog ses i sammenhæng med en forventet generel forøgelse af klimatilpasningsindsatsen på spildevandsområdet med henblik på at minimere skaderne fra oversvømmelser, herunder kommuneaftalens initiativ om, at investeringerne på spildevandsområdet skal løftes med 2,5 mia. kr. i 2013. Der henvises til afsnit 1. Samlet set kan der således forventes en forøgelse i udgifter til dækning af vandafledningsbidrag, men som følge af den foreslåede lovændring og udmøntningen heraf vil bidraget stige mindre, end den øgede klimatilpasningsindsats ellers ville have givet anledning til.

Udmøntningen af lovforslaget vil isoleret set ikke ændre på statens, regionernes og kommunernes omkostninger til oprydning efter skybrud og oversvømmelser i forhold til offentligt ejede ejendomme og offentlige arealer som for eksempel veje og parker. Som følge af en forventet generel forøgelse af klimatilpasningsindsatsen, herunder kommuneaftalens initiativ om at investeringerne på spildevandsområdet skal løftes med 2,5 mia. kr. i 2013, forventes udmøntningen af bemyndigelsen dog at reducere omkostningerne til oprydning og udbedring af skader efter skybrud og oversvømmelser.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Udmøntningen af den foreslåede lovændring forventes at reducere spildevandsforsyningsselskabernes i øvrigt forventede fremtidige højere udgifter relateret til håndtering af øgede mængder tag- og overfladevand i spildevandsanlæggene.

Lovforslaget kan isoleret set medføre, at erhvervslivets udgifter til betaling af vandafledningsbidrag vil falde, i forhold til hvis samme serviceniveau i forbindelse med oversvømmelser skulle opnås med investeringer i traditionelle spildevandsanlæg. Dette skyldes, at de foreslåede regler indebærer, at spildevandsforsyningsselskaberne alene kan deltage i projekter, der reducerer de udgifter, som spildevandsforsyningsselskabet måtte forventes at skulle afholde som led i sædvanlig håndtering af de forventede øgede regnmængder. Reduktionen i vandafledningsbidraget skal dog ses i sammenhæng med en forventet generel forøgelse af klimatilpasningsindsatsen på spildevandsområdet med henblik på at minimere skaderne fra oversvømmelser, herunder kommuneaftalens initiativ om, at investeringerne på spildevandsområdet skal løftes med 2,5 mia. kr. i 2013. Der henvises til afsnit 1. Samlet set kan der således forventes en forøgelse i erhvervslivets udgifter til dækning af spildevandsbidrag, men som følge af den foreslåede lovændring og udmøntningen heraf vil bidragene stige mindre, end den for-

øgede klimatilpasningsindsats ellers ville have givet anledning til.

Der vil for spildevandsforsyningsselskaberne være administrative udgifter forbundet med opfyldelsen af fastsatte dokumentationskrav. Disse administrative udgifter forventes dog at være af mindre omfang set i forhold til de forventede besparelser.

Besparelserne ved de projekter, som vil kunne gennemføres efter den foreslåede ordning, vil afhænge af det enkelte projekt. Besparelsen vurderes i enkelte tilfælde at kunne udgøre op til af størrelsesordenen 50-75 mio. kr. pr. projekt. For mange projekttyper vil der dog være tale om mindre besparelser.

Sammen med en generel forøgelse af klimatilpasningsindsatsen på spildevandsområdet med henblik på at minimere skaderne fra oversvømmelser forventes den foreslåede bestemmelse desuden at skabe udvidede rammer for den fremtidige klimatilpasningsindsats i kommunerne og dermed grundlaget for et øget aktivitetsniveau hos virksomheder med kernekompetencer inden for klimatilpasningsområdet (rådgivere, entreprenører mv.).

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Den foreslåede lovændring og udmøntningen heraf vil ikke medføre administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Den foreslåede bestemmelse har isoleret set ikke miljømæssige konsekvenser. Imidlertid må den generelle øgede klimatilpasningsindsats forventes at forbedre mulighederne for håndtering af de forventede øgede mængder tag- og overfladevand og dermed reducere negative konsekvenser for miljøet som følge af uønskede oversvømmelser, herunder risikoen for overløb af spildevand til terræn, vandløb og søer.

Det vurderes desuden, at uønsket overløb af spildevand fra kloaksystemer til terræn udgør en potentielt set væsentlig mere ukontrolleret og forurenende hændelse end en forhåndsgodkendt og kontrolleret regnvandsopstuvningshændelse i kommunerne.

Endeligt vil regnvandet med fordel kunne benyttes til gavn for miljøet, ligesom der kan skabes rekreativt liv i både byer og på landet.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte organisationer og myndigheder

Et udkast til lovforslaget har været sendt i høring hos Advokatrådet/Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Campingrådet, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Idræts-Forbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportfiskerforbund, Visit Denmark, Dansk Akvakultur, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Miljøteknologi, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger,

Danske Havne, Danske Regioner, DANVA, DHI, Forbrugerrådet, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer – FSR, Foreningen af Vandværker i Danmark, Friluftsrådet, Haveselskabet, HTSI, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen, Kommunalteknisk

chefforening, Kommunernes Landsforening, Landbrug og Fødevarer, Parcelhusejernes Landsforening, Spildevandsteknisk Forening, Turisterhvervets Samarbejdsforum, 3F Fagligt Fælles Forbund og samtlige danske kommuner.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner:	Lovforslaget kan medføre, at de offentlige myndigheders udgifter til vandafledningsbidrag vil falde eller stige mindre end de ellers ville have gjort.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner:	Ingen	For kommunerne medfører lovforslaget en mindre administrativ opgave i forhold til at opfylde de fastsatte dokumentationskrav.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet:	Lovforslaget forventes at medføre sparede udgifter til traditionelle tiltag for spildevandsforsyningerne og at åbne op for medfinansiering af omkostningseffektive projekter. På denne baggrund vil spildevandsforsyningsselskabernes erhvervskunders betaling for spildevand blive lavere eller stige mindre end den ellers ville have gjort.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet:	Ingen	Lovforslaget vil medføre administrative udgifter for forsyningsselskaberne forbundet med opfyldelsen af fastsatte dokumentationskrav.
Administrative konsekvenser for borgerne:	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser:	Lovforslaget har isoleret set ikke miljømæssige konsekvenser	Ingen
Forholdet til EU-retten:	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (§ 1, stk. 5-6)

Med forslaget til § 1, stk. 5-6, foreslås det, at der i betalingsloven indsættes bestemmelser om, at spildevandsforsyningsselskaberne skal have mulighed for under nærmere fastsatte betingelser at medfinansiere kommunale eller private projekter, der tjener til at aflaste spildevandsforsyningsselskabets indsats til håndtering af tag- og overfladevand i forhold til navnlig veje, vandløb og rekreative arealer. I forlængelse heraf foreslås det, at miljøministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om spildevandsforsyningsselskabernes medfinansiering af sådanne projekter. Ved udmøntningen af bemyndigelserne vil der blive lagt vægt på, at det skal være frivilligt for spildevandsforsyningsselskaber, om

de ønsker at bidrage til de enkelte projekter. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2. i de almindelige bemærkninger.

Med forslaget til § 1, stk. 5, foreslås der indført en bestemmelse, der giver spildevandsforsyningsselskaber mulighed for under nærmere betingelser i de bidrag, der opkræves hos brugerne, at indregne udgifter til projekter, der gennemføres af andre end spildevandsforsyningsselskabet, når projekterne indeholder elementer til håndtering af tag- og overfladevand. Spildevandsforsyningsselskaberne vil i forbindelse med sådanne projekter alene kunne afholde de udgifter, som er nødvendige af hensyn til håndtering af tag- og overfladevand.

Ligeledes foreslås det, at det vil være et krav, at spildevandsforsyningsselskabets udgifter ikke overstiger udgifterne til sædvanlig afhjælpning af kapacitetsproblemer i spildevandsanlægget. Det vil sige, at det valgte projekt skal være omkostningseffektivt. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3. i de almindelige bemærkninger.

Med forslaget til § 1, stk. 6, foreslås det, at miljøministeren samtidig fastsætter betingelser for indregningen efter regler fastsat i medfør af stk. 5 og om afgrænsning af projekter, Der vil blandt andet blive fastsat betingelser om, at spildevandsforsyningerne højst må bidrage til de omkostninger, som vedrører udgifterne til håndteringen af tag- og overfladevand..

I første omgang er det intentionen, at miljøministeren fastsætter regler om veje, vandløb og rekreative områder omfattes af den foreslåede bestemmelse. Dette på baggrund af, at det vurderes, at alternative løsninger særligt at være relevante i forbindelse med netop veje, vandløb og rekreative arealer. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2. i de almindelige bemærkninger. Med veje menes såvel selve vejbanen som cykelstier, fortove, pladser, herunder parkeringspladser og andre befæstede arealer i tilknytning til vejen.

For så vidt angår den foreslåede fastsættelse af betingelser for udgiftsfordeling er det hensigten, at der ved udmøntningen sondres mellem på den ene side projekter vedrørende vandløb i byzone samt veje og på den anden side projekter i vandløb i landzone samt rekreative områder.

For projekter om vandløb i landzone samt rekreative områder vil bemyndigelsen blive anvendt på den måde, at ministeren fastlægger en udgiftsfordeling, der medfører, at spildevandsforsyningselskabet dækker samtlige meromkostninger, der følger af særlige hensyn til håndtering af tag- og overfladevand. Meromkostningerne til håndtering af tag- og overfladevand kan herefter opgøres som de forøgede omkostninger, som projektet bliver tilført som følge af håndteringen af tag- og overfladevand.

For projekter vedrørende vandløb i byzone samt veje forventes det, at ministeren vil fastlægge en udgiftsfordeling. Udgangspunktet er, at spildevandsforsyningselskabets andel af investeringsudgifterne fra 1. januar 2015 udgør højst 75 % af de samlede investeringsudgifter, der er nødvendige for håndtering af tag- og overfladevand. Spildevandsforsyningselskabernes andel af investeringsudgifterne fra 1. januar 2015 fastsættes blandt andet på baggrund af erfaringerne med klimatilpasningsprojekter i 2013 og 2014. For at få igangsat en række projekter allerede i 2013 og 2014 er det planen at lade spildevandsforsyningselskabets andel udgøre op til 100 % af de samlede investeringsudgifter, der er nødvendige for håndtering af tag- og overfladevand, for projekter, der er igangsat i ordningens første to år. Herudover er det hensigten, at spildevandsforsyningselskaberne vil kun-

ne finansiere samtlige driftsudgifter forbundet med håndtering af tag- og overfladevand i de kommunalt ejede anlæg.

Bemyndigelsen til fastsættelse af afgrænsning af projekter omfatter endvidere, at ministeren kan fastsætte regler om, at andelen af projekter i veje i den enkelte kommune kan omfatte op til 1 % pr. år af kommunens veje, hvilket svarer til ca. 700 km årligt på landsplan. Ved projekter, der vedrører vandløb i byzone, indregnes vandløbsstrækningerne i denne maksimumgrænse, således at én kilometer vandløb kan erstatte én kilometer vej. Begrænsningen for både veje og vandløb forventes dog ophævet med virkning for prislofterne for 2015, når risikokortlægningen er tilvejebragt.

Endvidere foreslås det, at miljøministeren gives bemyndigelse til at fastsætte regler om de i stk. 5 nævnte udgifter, herunder om hvilke udgifter spildevandsforsyningselskabet kan bidrage til, om dokumentation for fastsatte krav vedrørende spildevandsforsyningselskabets udgifter og om spildevandsforsyningselskabets samarbejde med projekter i forbindelse med gennemførelse af kommunale eller private projekter.

Til § 2

Til nr. 1-3

Efter bestemmelserne i vandløbsloven skal anlægsudgifter i forbindelse med regulering af vandløb fordeles mellem de grundejere, der har nytte af foranstaltningen. Desuden gælder det, at vedligeholdelse af vandløb påhviler kommunen for offentlige vandløb og bredejerne for private vandløb. Med forslaget til § 2, nr. 1-3 foreslås det, at miljøministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om, at §§ 24, stk. 1, 31, stk. 1, og 35, stk. 1, ikke finder anvendelse på projekter, der er omfattet af § 1, stk. 5-6, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v. og regler, der fastsættes i medfør heraf.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Baggrunden herfor er, at mange spildevandsforsyningselskaber og kommuner allerede nu afventer de ændrede regler for finansiering af projekter til håndtering af tag- og overfladevand og ønsker at igangsætte projekterne hurtigst muligt.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 1

§ 1. Loven har til formål at sikre hensynet til princippet om omkostningsdækning, herunder dækning af miljømæssige og ressourcerelaterede omkostninger, og prissætning med tilskyndelsesvirkning. Derudover skal der tages hensyn til, at de forskellige vandanvendelsessektorer yder et passende bidrag, og til princippet om, at forurener betaler.

Stk. 2. I denne lov forstås ved spildevandsforsyningsselskaber, medmindre andet er angivet, sådanne spildevandsforsyningsselskaber, der er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

Stk. 3. Loven fastsætter regler om betaling for afledning til spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg. Loven finder endvidere anvendelse på betaling for afledning til spildevandsanlæg etableret efter § 7 a og for betaling til fælles, obligatoriske ordninger for tømning og bortskaffelse af humane affaldsprodukter, slam og spildevand fra samletanke og bundfældningstanke.

Stk. 4. Udgifter til udførelse, drift og vedligeholdelse, herunder udgifter til opfyldelse af anmodninger efter miljøbeskyttelseslovens § 32 a og regler fastsat i medfør heraf, af spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg og anlæg, der er etableret efter § 7 a, dækkes af bidrag fra de berørte ejere af fast ejendom (herunder umatrikulerede arealer), der tilleder til spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg, eller som er kontraktligt tilknyttet spildevandsforsyningsselskabet, jf. § 7 a. I bidraget efter 1. pkt. kan indregnes spildevandsforsyningsselskabets bidrag til dækning af udgifter til opgaver, der falder ind under Vandsektorens Teknologifond, jf. kapitel 7 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

Stk. 5. Udgifter til tømning af humane affaldsprodukter, slam og spildevand fra samletanke og bundfældningstanke som led i fælles, obligatoriske tøm-

I § 1 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»*Stk. 5.* I bidraget efter stk. 4, 1. pkt., kan endvidere indregnes spildevandsforsyningsselskabets udgifter, som er nødvendige af hensyn til håndtering

ningsordninger dækkes af bidrag fra de berørte ejere af fast ejendom, jf. dog § 7 a, stk. 5.

Stk.6. Hel eller delvis overdragelse af spildevandsaktivitet omfattet af § 2, stk. 1 eller 3, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold må hverken direkte eller indirekte føre til højere priser for ydelser fra den pågældende aktivitet, herunder som følge af indregning af forøgede udgifter til finansiering ved fremmed kapital, driftsmæssige afskrivninger eller forrentning af indskudskapital.

§ 24. Udgifterne i forbindelse med de foranstaltninger, der er nævnt i §§ 16 og 18, afholdes af de grundejere, der skønnes at have nytte af foranstaltningerne. Udgifterne fordeles mellem grundejerne efter den nytte, foranstaltningerne har for den enkelte ejendom.

Stk.2. Vandløbsmyndigheden kan for offentlige vandløb helt eller delvis afholde de udgifter, der er nævnt i stk. 1.

Stk.3. Spørgsmål om fordeling af udgifterne kan indbringes for vandløbsmyndigheden. I mangel af forlig kan spørgsmålet forlanges indbragt for taksationsmyndighederne efter §§ 57 og 58 i lov om offentlige veje. Om sagens behandling for taksationsmyndighederne finder bestemmelserne i §§ 53-55, 58 a-62, 66 og 67 i lov om offentlige veje tilsvarende anvendelse.

§ 31. Vedligeholdelsen af offentlige vandløb påhviler vandløbsmyndigheden.

Stk. 2. Det kan pålægges pumpelag og landvindingslag helt eller delvis at afholde udgifterne til vedligeholdelse af vandløb under laget og at foreta-

af tag- og overfladevand, i forbindelse med medfinansiering af kommunale og private projekter. Spildevandsforsyningsselskabets udgifter må ikke overstige udgifterne til sædvanlig afhjælpning af kapacitetsproblemer i spildevandsanlægget.

Stk. 6. Miljøministeren kan fastsætte regler om indregning efter stk. 5, herunder om hvilke udgifter, der kan betales af spildevandsforsyningsselskabet, om betingelser for indregning, om dokumentation for fastsatte krav vedrørende spildevandsforsyningsselskabets udgifter, om afgrænsning af projekter, om hvordan betalingen til projektejer skal foregå og om spildevandsforsyningsselskabets samarbejde med projektejer i forbindelse med gennemførelse af kommunale eller private projekter.

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 7 og 8.

§ 2

I § 24 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Miljøministeren kan fastsætte regler om, at § 24, stk. 1, ikke finder anvendelse på projekter, der er omfattet af § 1, stk. 5-6, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og regler, der fastsættes i medfør heraf«

ge vedligeholdelsen. Vandløbsmyndighedens afgørelse om hel eller delvis afholdelse af udgifterne kan inden 4 uger efter, at den er meddelt parterne, forlanges indbragt for taksationsmyndighederne efter §§ 57 og 58 i lov om offentlige veje. Om sagens behandling for taksationsmyndighederne finder bestemmelserne i §§ 53-55, 58 a-62, 66 og 67 i lov om offentlige veje tilsvarende anvendelse.

§ 35. Vedligeholdelsen af private vandløb påhviler bredejerne, medmindre der efter stk. 3 eller efter § 36 er truffet anden bestemmelse.

Stk. 2. Såfremt vedligeholdelsesbyrden forøges som følge af regulering af vandløb eller anlæg af nye vandløb, skal de grundejere, som pålægges udgifter ved de nævnte foranstaltninger, afholde de forøgede vedligeholdelsesudgifter i forhold til hver enkelts nytte af foranstaltningen.

Stk. 3. Spørgsmål om vedligeholdelsesbyrdens fordeling kan indbringes for vandløbsmyndigheden. I mangel af forlig kan spørgsmålet forlanges indbragt for taksationsmyndighederne efter §§ 57 og 58 i lov om offentlige veje. Om sagens behandling for taksationsmyndighederne finder bestemmelserne i §§ 53-55, 58 a-62, 66 og 67 i lov om offentlige veje tilsvarende anvendelse

I § 31 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Miljøministeren kan fastsætte regler om, at § 31, stk. 1, ikke finder anvendelse på projekter, der er omfattet af § 1, stk. 5-6, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og regler, der fastsættes i medfør heraf«

I § 35 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Miljøministeren kan fastsætte regler om, at § 35, stk. 1, ikke finder anvendelse på projekter, der er omfattet af § 1, stk. 5-6, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og regler, der fastsættes i medfør heraf«

§ 3

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.